

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi Splošne bolnišnice Trbovlje

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi Splošne bolnišnice Trbovlje

Številka: 322-15/2014/54

Ljubljana, 10. avgusta 2017

1. UVOD

V revizijskem poročilu o pravilnosti sklepanja pogodb civilnega prava (v nadaljevanju: podjemne pogodbe) za opravljanje zdravstvenih storitev v Splošni bolnišnici Trbovlje, št. 322-15/2014/46 z dne 30. 1. 2017 je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) Splošni bolnišnici Trbovlje (v nadaljevanju: SB Trbovlje) izreklo *mnenje s pridržkom*.

Ker vse razkrite nepravilnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče od SB Trbovlje zahtevalo predložitev odzivnega poročila.

SB Trbovlje je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložila odzivno poročilo¹. V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba Marina Barovič, v. d. direktorice, so predstavljeni popravljalni ukrepi.

V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nepravilnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ Št. I-44/1-18/3 z dne 24. 4. 2017, dopolnitev št. I-44/1-18/4 z dne 26. 4. 2017 in dopolnitev št. I-44/1-18/4-2 z dne 15. 5. 2017.

2. NEPRAVILNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Soglasje za sklepanje podjemnih pogodb

2.1.1 Opis nepravilnosti

V točki 2.1.5.a revizijskega poročila je navedeno, da sta na podlagi sklenjenih podjemnih pogodb, ne da bi pred tem predložili veljavna soglasja, po uveljavitvi Zakona za uravnoteženje javnih financ² (v nadaljevanju: ZUJF) opravljala delo v letu 2012 dva zdravnika³ od enega do treh mesecev, v letu 2013 pa 11 zdravnikov⁴ od enega do 12 mesecev. V sklenjenih podjemnih pogodbah je bilo določeno, da podjemna pogodba velja od dneva podpisa pogodbenih strank, uporablja pa se od dneva veljavnosti soglasja sveta zavoda, pri katerem je podjemnik redno zaposlen, pogoj za veljavnost pogodbe pa je pridobljeno soglasje. S sklepanjem podjemnih pogodb je SB Trbovlje ravnala v nasprotju z določbami glede obveznosti predložitve soglasij iz drugega odstavka 53.c člena Zakona o zdravstveni dejavnosti⁵ (v nadaljevanju: ZZDej).

SB Trbovlje je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je vzpostavila kontrole, s katerimi bo zagotovila, da se storitve na podlagi sklenjenih podjemnih pogodb ne izvajajo v obdobju, za katero izvajalec storitev ne predloži veljavnega soglasja, kot to določa ZZDej.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

SB Trbovlje je pripravila interno navodilo Protokol ravnanj v primeru razporejanja zunanjih izvajalcev zdravstvenih storitev⁶. V njem so povzete določbe iz prvega odstavka 53.c člena ZZDej. Poleg tega določa, da je veljavnost podjemne pogodbe pogojena s pridobitvijo pisnega soglasja izvajalca zdravstvenih storitev, ki mu ga izda svet zavoda javnega zdravstvenega zavoda, kjer je zdravstveni delavec zaposlen, ter da je podjemnike mogoče razporejati za opravljanje zdravstvenih storitev le na podlagi veljavne podjemne pogodbe in soglasja ter v okviru dovoljenih ur. Določa še, da za zagotovitev zakonitosti na področju dela po podjemnih pogodbah uslužbenci uprave posredujejo kadrovsko evidenco podjemnih pogodb ter

² Uradni list RS, št. 40/12, 105/12.

³ En zaposlen v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana (v nadaljevanju: UKC Ljubljana) in en v Splošni bolnišnici Celje.

⁴ Od tega šest zaposlenih v Splošni bolnišnici Celje, štiri v UKC Ljubljana in en v Splošni bolnišnici Brežice.

⁵ Uradni list RS, št. 23/05-UPB2, 23/08, 14/13.

⁶ Velja od 30. 3. 2017.

računovodsko evidenco podjemnih pogodb⁷ predstojnikom oddelkov, strokovnemu direktorju ter pomočniku direktorja za zdravstveno nego. Iz kadrovske evidence je razvidno ime zdravstvenega delavca, ki opravlja zdravstvene storitve, veljavnost podjemne pogodbe, veljavnost soglasja sveta zavoda ter število dovoljenih ur na mesec. Iz računovodske evidence pa je razvidno ime zdravstvenega delavca, ki opravlja zdravstvene storitve, ter število opravljenih ur v preteklih treh mesecih (oziroma od veljavnosti pogodbe) v primerjavi z dovoljenimi urami. Kadrovske in računovodske evidence se posredujejo le odgovornim osebam za oddelke, v katerih zdravstveni delavci delajo po podjemnih pogodbah, strokovnemu direktorju se posredujejo evidence na ravni bolnišnice, pomočniku za zdravstveno nego pa le, kadar so podjemne pogodbe sklenjene na področju zdravstvene nege.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.2 Sklepanje podjemnih pogodb po uveljavitvi ZUJF

2.2.1 Opis nepravilnosti

V točki 2.1.6.2.a revizijskega poročila je navedeno, da je v enem primeru izvajalka zdravstvenih storitev za potrebe pediatrične dejavnosti razpolagala z dovoljenjem Ministrstva za zdravje (v nadaljevanju: ministrstvo) za opravljanje splošne zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti – pediatrije v Zdravstvenem domu Ljubljana in SB Trbovlje. Izvajalka ni imela koncesije za opravljanje dejavnosti na območju, kjer opravlja zdravniško službo in kjer SB Trbovlje zagotavlja neprekinjeno zdravniško pomoč⁸. V dveh primerih je SB Trbovlje v letih 2012 in 2013 sklepala podjemne pogodbe z izvajalcema, ki sta imela koncesiji za opravljanje zdravstvene dejavnosti na področju ginekologije in porodništva oziroma pediatrije, v prvem primeru v Zdravstvenem domu Šentjur pri Celju in v drugem primeru v Zdravstvenem domu Vrhnika. Glede na to, da nobeden od treh izvajalcev ni imel koncesije za opravljanje zdravniške službe na območju, kjer SB Trbovlje zagotavlja neprekinjeno zdravniško pomoč, pogoj iz 45.b člena Zakona o zdravniški službi¹⁰ (v nadaljevanju: ZZdrS) v povezavi s prvim odstavkom 53.c člena ZZDej, kdaj se podjemna pogodba lahko sklene tudi s pravno osebo, ni bil izpolnjen. SB Trbovlje je med revizijskim postopkom z izvajalcema, ki sta imela koncesiji za opravljanje zdravstvene dejavnosti na področju ginekologije in porodništva oziroma pediatrije v Zdravstvenem domu Šentjur pri Celju oziroma v Zdravstvenem domu Vrhnika, 22. 9. 2016 prekinila podjemni pogodbi.

V točki 2.1.6.2.b revizijskega poročila je navedeno, da je SB Trbovlje v letih 2012 in 2013 imela sklenjeno podjemno pogodbo o medsebojnem sodelovanju na področju dejavnosti oddelka za radiologijo¹¹ s Sonomed, d. o. o., Hrastnik (v nadaljevanju: družba Sonomed). V pogodbi je opredeljeno, da obstaja

⁷ Evidenci se posredujejo do 20. v mesecu.

⁸ Za območje občin Trbovlje, Hrastnik in Zagorje.

⁹ S Sklepom o preoblikovanju Splošne bolnišnice Trbovlje v javni zdravstveni zavod, št. 022-03/93-3/4-8 z dne 4. 3. 1993 je bila SB Trbovlje preoblikovana v javni zdravstveni zavod za opravljanje zdravstvene dejavnosti na sekundarni ravni za območje Trbovelj, Hrastnika in Zagorja.

¹⁰ Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 58/08.

¹¹ Št. VI-28/2 z dne 1. 10. 2012.

obojestranski interes za ureditev medsebojnih razmerij, ki so potrebna za organizacijo in funkcioniranje radiološke dejavnosti v SB Trbovlje, ter da so za to izpolnjeni pogoji iz koncesijske pogodbe izvajalca, ZZdrS in prvega odstavka 184. člena ZUJF. Izvajalec se je v pogodbi zavezal, da bo za potrebe radiološke dejavnosti SB Trbovlje zagotavljal opravljanje zdravstvenih storitev oddelka za radiologijo v obsegu delovnega programa, ki odpade na 1,011 tima radiologa, opravljanje funkcije predstojnice oddelka za radiologijo ter opravljanje urgentnih ultrazvočnih in radioloških preiskav izven rednega delovnega časa. Ministrstvo je družbi Sonomed z odločbo¹² izdalo dovoljenje za opravljanje specialistične ambulantne dejavnosti radiologije na področju ultrazvočne in RTG¹³ diagnostike v prostorih Zdravstvenega doma Zagorje ob Savi. V dovoljenju je bilo tudi določeno, da mora družba Sonomed za potrebe SB Trbovlje skleniti ustrezno pogodbo za opravljanje RTG dejavnosti v njenih prostorih. Ministrstvo je družbi Sonomed izdalo odločbo o podelitvi koncesije¹⁴, s katero ji je podelilo koncesijo za opravljanje specialistične ambulantne zdravstvene dejavnosti na področju radiologije. V pogodbi o koncesiji¹⁵ med ministrstvom in družbo Sonomed je določeno, da koncesionar opravlja javno službo v obsegu 50 odstotkov programa ambulantne radiologije – ultrazvoka, ki ga podrobneje določi s pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) glede na program, ki ga je opravljal v javnem zavodu. Za izvajanje programa radiologije – RTG dejavnost pa mora skleniti pogodbo s SB Trbovlje in program izvajati v prostorih z opremo bolnišnice. Iz podeljenega dovoljenja, odločbe o podelitvi koncesije ter pogodbe o koncesiji izhaja, da izvajalki RTG dejavnosti v SB Trbovlje ni bila podeljena koncesija za opravljanje zdravniške službe na območju, kjer SB Trbovlje zagotavlja neprekinjeno zdravniško pomoč. Poleg tega SB Trbovlje ne zagotavlja 24-urne neprekinjene nujne medicinske pomoči zdravnika radiologa, zato pogoj iz 45.b člena ZZdrS, ki dopušča sklenitev podjemne pogodbe s koncesionarjem kot pravno osebo za zagotavljanje neprekinjene nujne zdravniške pomoči, za sklenitev podjemne pogodbe z družbo Sonomed ni bil izpolnjen. SB Trbovlje je s tem, ko je sklenila podjemne pogodbe za opravljanje zdravstvenih storitev s področja radiologije s pravno osebo, kršila prvi odstavek 53.c člena ZZDej.

SB Trbovlje je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je pristopila k sklenitvi podjemnih pogodb, ki bodo skladne z določbami ZZDej.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

SB Trbovlje je skladno z določbo prvega odstavka 53.c člena ZZDej za opravljanje zdravstvenih storitev sklenila podjemne pogodbe¹⁶ z vsakim zdravstvenim delavcem, kjer je bila nepravilnost ugotovljena, kot fizično osebo.

2.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

¹² Št. 313-1707/95 z dne 23. 4. 1996.

¹³ Rentgen.

¹⁴ Št. 313-1707/95 z dne 23. 7. 1996.

¹⁵ Št. 158/96 z dne 23. 7. 1996.

¹⁶ Št. VI-28/128 z dne 26. 9. 2016, št. VI-28/172 z dne 16. 11. 2016, št. VI-28/127 z dne 28. 9. 2016, št. VI-28/232 z dne 30. 12. 2016.

2.3 Določitev višine plačila v podjemnih pogodbah

2.3.1 Opis nepravilnosti

Druga alineja 2. člena Pravilnika o merilih za določitev višine plačila opravljanja zdravstvenih storitev po podjemni pogodbi ali drugih pogodbah civilnega prava¹⁷ (v nadaljevanju: pravilnik o merilih za določitev višine plačila) je v obdobju, na katero se nanaša revizija, določala, da bruto cena dela zdravstvenega delavca po podjemni pogodbi ne sme presegati višine stroška dela zdravstvenega delavca, vračunanega v ceno zdravstvene storitve, ki je priznana po pogodbi z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS). Kadar se bruto cene zdravstvenega delavca po podjemni pogodbi ni dalo določiti na ta način ali je bila določena s cenikom javnega zdravstvenega zavoda, se je lahko pri določitvi višine plačila upoštevalo merilo po tretji alineji 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila. V tem primeru se je upoštevala razlika med prihodki, pridobljenimi za opravljeno zdravstveno storitev, in stroški dela, materiala, storitev (razen stroška za plačilo podjemne pogodbe), amortizacijo in drugimi stroški poslovanja (povezanimi z opravljanjem zdravstvene storitve, ki je bila predmet podjemne pogodbe), ki niso smeli biti večji od prihodka, pridobljenega za opravljeno zdravstveno storitev.

V točki 2.1.7.a revizijskega poročila je navedeno, da je SB Trbovlje v osmih primerih pri določitvi cene zdravstvenih storitev¹⁸, ki so bile predmet sklenjenih podjemnih pogodb, ravnala v nasprotju z drugim odstavkom 4. člena Uredbe o merilih za sklepanje podjemnih pogodb ali drugih pogodb civilnega prava za opravljanje zdravstvenih storitev v mreži javne zdravstvene službe¹⁹ in drugo alinejo 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila.

SB Trbovlje je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je pričela z aktivnostmi za uskladitev cen v podjemnih pogodbah z analizami, s katerimi je dokazala stroškovno upravičenost sklenitve podjemnih pogodb, če iz analiz izhaja stroškovno upravičena nižja cena od pogodbene.

2.3.2 Izkazani popravljalni ukrep

Na področjih zdravstvenih dejavnosti, kjer so bile ugotovljene nepravilnosti, ima SB Trbovlje sklenjenih devet podjemnih pogodb, v zvezi s katerimi je izkazala popravljalne ukrepe, ki jih v nadaljevanju predstavljamo²⁰.

SB Trbovlje je izdelala analizo stroškovne upravičenosti sklenitve podjemnih pogodb z zdravnikoma specialistoma nevrologije za izvajanje specialističnih pregledov v nevrološki ambulanti ter z zdravnikoma specialistoma urologije za izvajanje specialističnih pregledov v urološki ambulanti. Pri izračunu bruto bruto cene dela zdravnika na ambulanto je upoštevala merilo iz 2. alineje 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila, in sicer bruto bruto plačo za 53. plačni razred, skladno s Splošnim dogovorom za pogodbeno leto 2016 (v nadaljevanju: dogovor za 2016). Nato je plačilo zdravnika povečala za delež, ki je priznan v ceni storitve za plačilo dela diplomirane medicinske sestre. SB Trbovlje namreč navaja, da

¹⁷ Uradni list RS, št. 18/13, pravilnik je veljal do 14. 4. 2017.

¹⁸ Na področju specialistične urološke ambulantne dejavnosti, ambulantne nevrološke dejavnosti, ambulantne ortopedske dejavnosti, radiološke in ultrazvočne dejavnosti, ambulantnih ultrazvočnih preiskav srca.

¹⁹ Uradni list RS, št. 36/09.

²⁰ Za izvajanje ultrazvočnih preiskav srca nima več sklenjene podjemne pogodbe z zunanjim izvajalcem storitve.

zdravniki nevrologi oziroma urologi opravljajo storitve v ambulanti sami, brez diplomiranih medicinskih sester v timu, opravljajo pa tudi njihovo delo. Skupaj s stroški prevoza, hrane ter skupne porabe in premij za pokojninsko zavarovanje je bila izračunana cena za nevrologa oziroma urologa 357,90 evra oziroma 352,23 evra bruto bruto na ambulanto. SB Trbovlje je izvedla analizo, iz katere izhaja, da strošek dela zdravnikov po podjemnih pogodbah ne presega razlike med prihodki, pridobljenimi za opravljeno zdravstveno storitev, ter stroški, povezanimi z opravljanjem zdravstvenih storitev²¹ (razen stroškov za plačila po podjemnih pogodbah), pri kateri je upoštevala merilo iz tretje alineje 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila. SB Trbovlje je sklenila podjemne pogodbe²² z zdravniki po izračunanih bruto bruto cenah na ambulanto. V pogodbah je določeno še število ambulant, ki jih mora zdravnik izvesti v enem letu, ter število izvedenih pregledov (izraženih tudi v točkah) na posamezno ambulanto.

SB Trbovlje je izdelala analizo stroškovne upravičenosti sklenitve podjemne pogodbe z zdravnikom specialistom ortopedije za izvajanje specialističnih pregledov v ortopedski ambulanti. Pri izračunu bruto bruto cene dela zdravnika na ambulanto je upoštevala merilo iz 2. alineje 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila, in sicer bruto bruto plačo za 53. plačni razred, skladno z dogovorom za 2016. Nato je plačilo zdravnika povečala za delež, ki predstavlja plačilo dela medicinske sestre. SB Trbovlje namreč navaja, da zdravnik ortoped opravlja tudi del terapevtskih postopkov, ki je delo medicinske sestre, ter izvaja konziliarne preglede za bolnišnične bolnike. Skupaj s stroški prevoza, hrane ter skupne porabe in premij za pokojninsko zavarovanje je bila izračunana cena za ortopeda 353,45 evra bruto bruto na ambulanto. SB Trbovlje je izvedla analizo, iz katere izhaja, da strošek dela zdravnika po podjemni pogodbi ne presega razlike med prihodkom, pridobljenim za opravljeno zdravstveno storitev, ter stroški, povezanimi z opravljanjem zdravstvenih storitev²³ (razen stroškov za plačila po podjemnih pogodbah), pri kateri je upoštevala merilo iz tretje alineje 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila. SB Trbovlje je sklenila podjemno pogodbo²⁴ z zdravnikom po izračunani bruto bruto ceni na ambulanto. V pogodbi je tudi določeno število ambulant, ki jih mora zdravnik izvesti mesečno, ter število izvedenih pregledov (izraženih tudi v točkah) na posamezno ambulanto.

SB Trbovlje je izdelala analizo stroškovne upravičenosti sklenitve podjemnih pogodb z zdravniki specialisti radiologije za sodelovanje pri izvajanju radiološke dejavnosti po dogovoru in razporedu oddelka za radiologijo. Pri izračunu bruto bruto cene dela zdravnika na ambulanto je upoštevala bruto bruto plačo za 53. plačni razred skladno z dogovorom za 2016. Nato je plačilo zdravnika povečala za delež, ki predstavlja opravljanje zdravstvenih storitev za bolnišnične paciente ter ambulantne paciente na podlagi Aneksa št. 1 k Splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2015, ki v 3. členu določa, da bo ZZZS vso slikovno diagnostiko za odkrivanje ali zdravljenje rakove bolezni od 1. 11. 2015 plačal v realizirani višini. Z upoštevanjem predvidenega števila letnih obiskov zdravnika v SB Trbovlje je izračunala povprečno bruto bruto ceno zdravnika za obisk. SB Trbovlje je ob upoštevanju letnega stroška plačil po podjemnih pogodbah izračunala razliko med prihodki za radiologijo (povečanimi za ocenjene prihodke iz akutne bolnišnične obravnave) ter stroški, povezanimi z opravljanjem zdravstvenih storitev²⁵ (razen stroškov za

²¹ Stroški dela, stroški skupne porabe in premij za dodatno pokojninsko zavarovanje, stroški laboratorija in amortizacije, materialni stroški in drugi posredni stroški.

²² Št. VI-28/84 z dne 1. 6. 2016, št. VI-28/165 z dne 1. 12. 2016, št. VI-28/167 z dne 20. 11. 2016, št. VI-28/168 z dne 1. 12. 2016.

²³ Tako kot opomba 21.

²⁴ Tako kot opomba 22.

²⁵ Stroški dela, stroški skupne porabe, amortizacije, materialni stroški in drugi posredni stroški.

plačila po podjemnih pogodbah), in tako upoštevala merilo iz tretje alineje 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila. Pred sklepanjem podjemnih pogodb z zdravniki je bilo z radiološkim oddelkom dogovorjeno²⁶, da se bodo obiski zunanjih izvajalcev – zdravnikov radiologov izvajali v razmerju 30 odstotkov v dopoldanskem in 70 odstotkov v popoldanskem času ob pogoju, da izvajanje radiološke dejavnosti ne bo moteno oziroma bo program realiziran. Glede na to je bila tudi izračunana cena za dopoldanski oziroma popoldanski obisk zdravnika (453,29 evra oziroma 302,18 evra bruto bruto za obisk dopoldan oziroma popoldan). SB Trbovlje je predložila razporede zdravnikov na radiološkem oddelku za marec, april in maj 2017, iz katerih izhaja razpored zdravnikov v skladu z dogovorom. SB Trbovlje je sklenila podjemne pogodbe²⁷ z zdravniki specialisti radiologije po izračunanih bruto bruto cenah za dopoldansko oziroma popoldansko delo za odčitavanje rentgenskih slik.

SB Trbovlje je izdelala analizo stroškovne upravičenosti sklenitve podjemnih pogodb z zdravnico specialistko radiologije za sodelovanje v izvajanju radiološke in ultrazvočne dejavnosti po dogovoru in razporedu oddelka za radiologijo. Pri izračunu bruto bruto cene dela zdravnice v ultrazvočni ambulanti mesečno je upoštevala bruto bruto plačo za 53. plačni razred skladno z dogovorom za 2016. Nato je plačilo povečala za določen delež, ki predstavlja opravljanje zdravstvenih storitev za bolnišnične paciente ter ambulantne paciente na podlagi Aneksa št. 1 k Splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2015, ki v 3. členu določa, da bo ZZZS vso slikovno diagnostiko za odkrivanje ali zdravljenje rakove bolezni od 1. 11. 2015 plačal v realizirani višini. SB Trbovlje je ob upoštevanju letnega stroška plačil po podjemni pogodbi izračunala razliko med prihodki za ultrazvočno diagnostiko (povečanimi za ocenjene prihodke iz akutne bolnišnične obravnave) ter stroški, povezanimi z opravljanjem zdravstvenih storitev²⁸ (razen stroškov za plačila po podjemnih pogodbah), in tako upoštevala merilo iz tretje alineje 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila. SB Trbovlje je sklenila podjemno pogodbo²⁹ z zdravnico specialistko radiologije po izračunani mesečni bruto bruto ceni za delo v ultrazvočni ambulanti.

2.3.3 Ocena popravljalnega ukrepa

SB Trbovlje je pri določitvi višine plačila zdravnikov za izvajanje storitev na radiološkem oddelku ter v ultrazvočni ambulanti pravilno upoštevala merilo iz tretje alineje 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila ter z izvajalci teh zdravstvenih storitev sklenila podjemne pogodbe po cenah, ki izračunanih višin plačil niso presegle.

Tudi pri izračunu višine plačil za izvajanje specialističnih pregledov v nevrološki, urološki ter ortopedski ambulanti je SB Trbovlje pravilno upoštevala merilo iz druge alineje 2. člena pravilnika o merilih za določitev višine plačila, in sicer da bruto cena dela zdravnika specialista po podjemni pogodbi ne sme presegati višine stroška dela zdravnika, vračunanega v ceno zdravstvene storitve, ki je priznana po pogodbi z ZZZS, vendar pa je to plačilo povečala za plačilo, ki je v ceni storitve namenjeno plačilu medicinske sestre. S tem je SB Trbovlje povečala plačilo zdravniku po podjemni pogodbi in preseгла višino stroška dela zdravnika, vračunano v ceno zdravstvene storitve, ki je priznana po pogodbi z ZZZS. Z izvedbo analiz stroškovne upravičenosti sklenitve podjemnih pogodb s povečanimi cenami zdravnikov glede na prihodke, pridobljene za opravljene storitve, ter glede na stroške, povezane z opravljanjem zdravstvenih

²⁶ Na delovnem sestanku 29. 9. 2016.

²⁷ Št. VI-28/19 z dne 26. 2. 2017, št. VI-28/14 z dne 3. 2. 2017, št. VI-28/22 z dne 3. 3. 2017.

²⁸ Tako kot opomba 25.

²⁹ Št. VI-28/232 z dne 30. 12. 2016.

storitev, ki so predmet podjemnih pogodb, je SB Trbovlje izkazala, da s sklenitvijo podjemnih pogodb po zahtevanih cenah ne presega pridobljenih prihodkov za te storitve. Glede na to, da je od 15. 4. 2017 v veljavi nov pravilnik o merilih za določitev višine plačila³⁰, ki kot prvo merilo za določitev višine plačila opravljanja zdravstvenih storitev po podjemni pogodbi v 2. členu določa razliko med prihodki, pridobljenimi za opravljeno zdravstveno storitev, in stroški dela, materiala, storitev (razen stroška za plačilo podjemne pogodbe), amortizacije in drugih stroškov poslovanja, povezanih z opravljanje zdravstvene storitve, ki je predmet podjemne pogodbe, ocenjujemo, da je izkazani popravljalni ukrep SB Trbovlje *zadovoljiv*.

2.4 Obračun in plačilo storitev

2.4.1 Opis nepravilnosti

V točki 2.1.7.b revizijskega poročila je navedeno, da je bila v primeru dveh izvajalcev v podjemnih pogodbah, ki so veljale v obdobju od januarja do novembra 2012, določena cena na obisk/ambulant³¹ za preglede v urološki ambulanti v znesku 300 evrov. Pogodbe niso določale, koliko pregledov je treba opraviti na en obisk/ambulant, iz tabele pregleda realizacije delovnega programa za primere od 1. 1. do 31. 12. 2012³² pa izhaja, da je bilo v letu 2012 treba opraviti 700 pregledov, kar pomeni, da je bilo treba po planu in glede na urnik opraviti 16 pregledov na ambulant. V podjemnih pogodbah je bilo v tretjem odstavku 6. člena določeno, da se v primeru, če izvajalec ne opravi normativa za obisk, cena sorazmerno spremeni, medtem ko način obračuna ob morebitnem preseganju normativa za obisk ni bil določen. SB Trbovlje je izvajalcema pri obračunu opravljenih storitev upoštevala dvakratno število dejansko opravljenih ambulant, zato jima je v obdobju januar–november 2012 zdravstvene storitve obračunala in izplačala za 39 ambulant preveč.

SB Trbovlje je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je opravila poračun previsoko obračunanih zdravstvenih storitev izvajalcema pregledov v urološki ambulanti.

2.4.2 Izkazani popravljalni ukrep

SB Trbovlje je z enim od izvajalcev storitev v urološki ambulanti sklenila dogovor o načinu vračila preveč obračunanih storitev po podjemni pogodbi³³. Dogovorila sta se, da bo podjemnik v skladu s projektom skrajševanja čakalnih dob v Republiki Sloveniji vrnil preveč izplačani znesek na način, da bo opravil do 20 dodatnih obiskov – ambulant brez plačila v roku 12 mesecev ali prej, če bodo čakalne dobe nad dopustnimi. Dodatne obiske SB Trbovlje in podjemnik določata mesečno glede na število čakajočih pacientov. Poleg tega bo SB Trbovlje vodila posebno evidenco o dodatnih obiskih podjemnika in evidenčno poračunavala dolžni znesek glede na aktualno ceno obiska v urološki ambulanti (bruto bruto).

³⁰ Pravilnik o merilih za določitev višine plačila opravljanja zdravstvenih storitev po podjemni pogodbi ali drugih pogodbah civilnega prava, Uradni list RS, št. 15/17.

³¹ V obdobju od januarja do novembra 2012 sta opravila 40 obiskov/ambulant, dejansko pa sta prejela plačilo za 79 obiskov/ambulant.

³² Posredovala SB Trbovlje z dopisom 23. 4. 2015.

³³ Št. VI-28/67 z dne 24. 4. 2017.

SB Trbovlje mora podjetnika obveščati o preostanku dolga trimesečno. Dogovor naj bi se pričel izvajati v maju 2017.

Drugemu izvajalcu storitev s področja urološke dejavnosti je SB Trbovlje posredovala poziv k vračilu ali podpisu dogovora o vračilu preveč obračunanih storitev po pogodbi o opravljanju zdravstvenih storitev³⁴ ter predlog dogovora o načinu vračila preveč obračunanih storitev po podjetni pogodbi³⁵. V predlogu dogovora je bilo določeno, da bo podjetnik v skladu s projektom skrajševanja čakalnih dob v Republiki Sloveniji vrnil preveč izplačani znesek na način, da bo opravil do 19 dodatnih obiskov – ambulant brez plačila v roku 24 mesecev ali prej, če bodo čakalne dobe nad dopustnimi. Ostale določbe dogovora so bile enake kot v sklenjenem dogovoru s prvim izvajalcem storitev. Ker je imel izvajalec v spornem obdobju podjetni pogodbi z bolnišnico sklenjeni kot zastopnik pravne osebe, predlaganega dogovora ni podpisal, saj je po navedbah pravnega zastopnika izvajalca storitev terjatev iz gospodarskih pogodb bolnišnice že zastarala³⁶.

2.4.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *delno zadovoljiv*, saj je SB Trbovlje v enem primeru z izvajalcem storitev sklenila dogovor o načinu vračila preveč plačanih storitev, v drugem primeru pa je zgolj predložila dopis pravnega zastopnika izvajalca storitev in ni izkazala, da bi to navedbo preverila ter ustrezno ukrepala. Menimo namreč, da sklenjena pogodba nima lastnosti gospodarske pogodbe.

³⁴ Št. I-44/1-22/2015 z dne 12. 4. 2017, posredovano izvajalcu kot fizični osebi, ter št. I-44/1-23/2015 z dne 26. 4. 2017 kot pravni osebi.

³⁵ Št. VI-28/62 z dne 12. 4. 2017.

³⁶ Terjatve iz gospodarskih pogodb zastarajo v treh letih.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o pravilnosti sklepanja pogodb civilnega prava za opravljanje zdravstvenih storitev v Splošni bolnišnici Trbovlje v letih 2012 in 2013 izdelala Splošna bolnišnica Trbovlje. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila v. d. direktorice Marina Barovič, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljanih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanih opisov ukrepov in dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da so izkazani popravljani ukrepi, opisani v točkah 2.1, 2.2 in 2.3, ki jih je sprejela Splošna bolnišnica Trbovlje, *zadovoljni*.

Izkazani popravljani ukrep, opisan v točki 2.4 (obračun in plačilo storitev), ocenjujemo kot *delno zadovoljiv*.

Splošna bolnišnica Trbovlje je z enim izvajalcem storitev v urološki ambulanti, ki mu je plačala preveč storitev, sklenila dogovor o načinu poročila preveč plačanih storitev. V drugem primeru je Splošna bolnišnica Trbovlje predložila le dopis pravnega zastopnika izvajalca storitev, da je terjatev iz gospodarskih pogodb bolnišnice že zastarala, in ni izkazala, da bi to navedbo preverila ter ustrezno ukrepala. Menimo, da sklenjena pogodba nima lastnosti gospodarske pogodbe.

4. OVREDNOTENJE NEZADOVOLJIVO ODPRAVLJENIH NEPRAVILNOSTI

Nepravilnost, opisana v točki 2.4, za katero Splošna bolnišnica Trbovlje ni izkazala v celoti zadovoljivih ukrepov, se nanaša na obračun in plačilo storitev.

Nepravilnost, ki ni bila v celoti zadovoljivo odpravljena, ne presega pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.

5. SKLEP O KRŠITVI OBVEZNOSTI DOBREGA POSLOVANJA

Splošna bolnišnica Trbovlje je v odzivnem poročilu izkazala delno zadovoljiv ukrep za odpravo nepravilnosti, opisan v točki 2.4.

S tem je v skladu z določbami petega odstavka 29. člena Zakona o računskem sodišču³⁷ in prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije³⁸ kršila obveznost dobrega poslovanja.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Splošni bolnišnici Trbovlje, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

³⁷ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

³⁸ Uradni list RS, št. 91/01.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si